

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 09/01370-3
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Jorun Sandsmark
Deres referanse: 200902951-/SRM
Dato: 5.10.2009

Høring - Forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven - bortvisning av elever.

Det vises til høringsbrev av 05.06.2009.

KS mener at henvisning til biblioteket når en elev kommer for sent, ikke reguleres av reglene om bortvisning i opplæringsloven §§ 2-10 og 3-8. Et slikt tiltak er dermed heller ikke et enkeltvedtak, men en beslutning som skoler kan treffe med grunnlag i ordensreglementet som et ledd i organisering og tilretteleggingen av undervisningen.

KS ser dermed ikke behov for den foreslåtte lovendringen, dersom hensikten med denne er at lærere og skoler med utgangspunkt i skolenes ordensreglement, skal kunne henvide elever til å oppholde seg andre steder enn i det aktuelle undervisningsrommet når de kommer for sent til undervisningen og hensikten er å unngå at undervisningen forstyrres.

Etter KS' mening er det viktig å trekke en grense mellom reaksjoner som 1) er ment som refselsener og 2) reaksjon eller tiltak begrunnet i opplæringsmessige eller ordensmessige formål. Begge deler kan oppleves som en straff eller et onde for eleven, men det må trekkes en grense der reaksjonens eller tiltakets primære formål legges til grunn.

KS mener at kommunene og fylkeskommunene har adgang til å fastsette ordninger i ordensreglementene som hindrer elever som kommer for sent i å forstyrre undervisningen. Dette omfatter ordninger som henviser elevene til andre steder på skolen og at elevene er under tilsyn.

KS mener at det lovforslag som nå fremmes er et godt eksempel på hvordan en rettsliggjøring av skolehverdagen medfører at man vikler seg inn i juridiske spissfindigheter som vanskeliggjør skolens daglige opplærings- og oppdragervirksomhet og medfører unødvendig administrativt arbeid. På sikt kan dette undergrave både lærerens og skolens autoritet.

KS vil også påpeke at det er vanskelig å se sammenhengen mellom lovforslaget og diverse atferdsregulerende program som departementet bifaller og anbefaler at skolene bruker, der hensyn til læringsmiljøet og det å ta konsekvenser av egen oppførsel er viktige faktorer.

Den regelforståelsen som ligger til grunn for lovforslaget vil innebære at fylkeskommunens ordning med henvisning til biblioteket vanskelig kan gjennomføres som en fast ordning. I henhold til gjeldende lov kan bortvisning brukes når eleven har brutt ordensreglementet ”alvorleg eller fleire gonger”. Før det fattes vedtak skal andre hjelpe- og refsingstiltak være vurdert og eleven ha fått uttalt seg. Departementet har i høringsbrevet ikke vurdert disse betingelsene for bortvisning sett i forhold til faste ordninger ved forsentakking. I praksis vil lovforslaget innebære at lærere med delegert myndighet i hver enkelt situasjon med forsentakking, må vurdere om dette er et alvorlig og gjentakende brudd på ordensreglementet, vurdere andre reaksjonsformer, la eleven uttale seg og så eventuelt vedta bortvisning, uten at dette er et enkeltvedtak dersom bortvisningen er inntil en skoledag.

KS ber Kunnskapsdepartementet vurdere lovforslaget på nytt i forhold til om henvisning til annet sted enn klasserommet med den hensikt å forhindre at undervisningen forstyrres, er en bortvisning etter opplæringsloven §§ 2-10 og 3-8.

Dersom departementet opprettholder lovforslaget i sin nåværende form, bes departementet vurdere betingelsene for bortvisning fra klassen/gruppa ved forsentakking og konsekvensene for håndhevelse av andre bestemmelser i skolenes ordensreglementer.

Departementet bes også vurdere hvorvidt tidsfaktoren alene skal være bestemmende for om en bortvisning er et enkeltvedtak eller ikke.

Vennlig hilsen

Sigrun Vågeng
Administrerende direktør

Eva Lian
direktør

Kopi: KRD